

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי כ"ה בניסן תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

כתובות - ע"א

1. האם רבי יהודה בא לחלוק על ת"ק במשנתנו [בדף הקודם] אף בדיון מודרת הנאה לישראל? לאביי: רק בכהנת נחלקו. לרבא: אף בישראל - לת"ק: ממתין 30 יום שהוא חודש מלא, לר' יהודה 29 יום שהוא חודש חסר.
2. עד שלושים מעמיד פרנס ואינו מגרשה - מה הדין אם נדר בסתם ולא פירש 'שלושים'? רב: יוציא לאלתר ויתן כתובה. שמואל: גם בסתם - לא יוציא מיד, שמא ימצא פתח לנדרו. ונחלקו כך גם במשנה לעיל - המדיר את אשתו מתשמיש המטה - ב"ש: ימתין שתי שבתות. ב"ה: שבת אחת. ובאופן שלא פירש: לרב: לכו"ע יוציא לאלתר. לשמואל גם בסתם לב"ה לא יוציא לאלתר, שמא ימצא פתח לנדרו. הטעם שהוצרכו לחלוק פעמיים - לחדש במשנתנו את שיטת רב שיוציא אע"פ שאפשר בפרנס, ולחדש לעיל שלשמואל לא יוציא אע"פ שאין פרנס.
3. הדין השני שבמשנה - המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות - יוציא ויתן כתובה. מדוע באופן זה יוציא מיד? רב: מדובר שלא פירש. שמואל: מדובר שהאשה נדרה והוא קיים לה, ואין מה להמתין כיון שמעוניינת לצאת ויתן כתובה כיון שנתן אצבע בין שיניה.
4. אשה שקיבלה על עצמה נזירות ושמע בעלה ולא הפר לה. כיצד השיטות בזה למסקנא?
 - א. ר' אלעזר: היא נתנה אצבע בין שיניה, [גרמה לעצמה את ההפסד] לכן אם רצה יכול להפר, ואם אמר אי אפשר באשה נדרנית - תצא בלא כתובה. רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי: הוא הגורם ולכן אם אמר אי אפשר באשה נדרנית - יוציא ויתן כתובה.
 - ב. אם תמצא לומר - לרבי מאיר ורבי אלעזר: היא גרמה. לרבי יהודה ורבי יוסי: הוא גרם. וסתם משנתנו לגבי המדירה מפירות דלא כר"מ.
5. 'אלו דברים שהבעל מיפר, דברים שיש בהן עינוי נפש'. אלו הן? ת"ק: אם ארחץ אם לא ארחץ, אם אתקשט אם לא אתקשט. רבי יוסי חולק: אין אלו נדרי עינוי נפש. אלא: שלא אוכל בשר, ושלא אשתה יין, ושלא אתקשט בבגדי צבעונין.
6. כיון שמשנתנו בנדרה היא וקיים לה, ועליו לתת כתובתה, משמע שר' יוסי סבר שיכול להפר את נדרה, מאיך לעיל הובא שאינו יכול, כיצד מתיישב?
 - א. במשנתנו מדובר שנדרה שלא להתקשט 'בדברים שבינו לבינה', ולשיטת רב הונא בזה יכול להפר. ונדרחה: אין זה מבאר לרב אדא בר אהבה הסובר: אף ב'בדברים שבינו לבינה' אין הבעל מיפר, שלא מצינו שועל שמת בעפר פיר [וכן הבעל רגיל]
 - ב. מדובר שתלתה את נדרה שאם תתקשט תיאסר בהנאת תשמיש [וכרב כהנא ש'הנאת תשמישי עליך - כופה ומשמשותו, הנאת תשמישך עלי - יפר, לפי שאין מאכילין לאדם דבר האסור לו]. וכיון שחברותיה יקראו לה מנוולת היא תתקשט ותאסר עליו. ולא אומרים שתתקשט ותאסר וימתין - שמה שאמרו ב"ש שתי שבתות, וב"ה שבת אחת - זה דווקא כשהוא הדירה ואז יכולה לסבול כיון שאומרת, קודם כעס עלי ואח"כ ישוב לאהבני, אבל כשהיא נדרה והוא שותק, סברה ששונא אותה, ולכן יוציא.
7. לרבי יוסי: בעניות מגרשה רק אם לא נתן קצבה לנדר. עד איזה קצבה יכול להדירה? שמואל: י"ב חדש. רבי יוחנן: עשר שנים. אבימי: רגל, שכן בנות ישראל מתקשטות ברגל. הטעם שבעשירות הזמן קצוב ל' יום - שכן אשה חשובה נהנית מריח קשוטיה לפני הנדר עד ל' יום.
8. משנה - המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה, מה דינה? בזמן שאביה עמה בעיר, יכול לקיימה חודש אחד, ויותר מכך יוציא ויתן כתובה. בזמן שהוא בעיר אחרת, אז רגילה היא ללכת אליו רק ברגלים. רגל אחד - יקיים, שלשה - יוציא ויתן כתובה. [וכאן משמע שבשנים יקיים: לאביי כיון שבדיון זה מדובר באשת כהן שלא יוכל להחזירה, לרבה בתחילה מדובר ברדופה לבית אביה, וכאן מדובר שאינה רדופה ויוציא רק בשלשה]. דרש ר' יוחנן: 'אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום' - ככלה שנמצאת שלמה בבית חמיה, ורדופה לילך ולהגיד שבחה בבית אביה. 'והיה ביום ההוא נאום ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי' - ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה, שעדיין מתביישת מבעלה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)